

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Februárius' 23-dikán, 1821.

Portugallia, s t.

A' dos-Necessidades eltöröltetett Klasmstroma' szép épületét a' Cortesek' tanácskozási szálájává rendelték 's ahozképpést elkészítvén, belső részeit legfényesebb czifraságokkal felékesítették. A' nézők' számára rendeltetett karokon valami 300 halgatók férnek-meg. A' Szent Lélek' segítségül való hívásának innepe a' Sant-Maria-Majore Káptalannya' templomában fog tartatni.

Egy hajó, a' melly legújában érkezett Portugalliából a' Falmouthi kikötőhelybe, azt a' szomorú hírt hozta onnét, hogy egy szörnyű földrengés által Oportó városának egy része 's a' hajók, mellyek ott a' kikötőhelyben találtattak, majd mind összerontattattak volna. Egy levélben mindazáltal, a' melly Jan. 14-dikén indult Oportóból, semmi emlékezet nem tétetik ezen földrengésről, hanem következő módon beszéltetik elé az ott történt veszedelem: — „Ennél nagyobb szélvész itt soha se' volt; a' Douro vizének torka körül felfelé tizenöt mérföldnyire sok házat, és egy kis falut egészen elmosott a' kiáradott víz; 75 ember veszett oda; többeknek holt testeik találtattak meg a' partokon. Egy Oportói Ujságban a' mondatik, hogy azon fellyül 50 mérföldnyi távolságra 104 lábnyomot tett a' víznek nevedése; hogy egy-hegy két helyen hasadott meg, 's az egygyik nyílásból

víz, a' másikkól pedig fővény és füst rohanthi. — A' Lisbonából Jan. 22-dikén indult 's Londonba Februarius' 5-dikén érkezett tudósításokban még semmi emlékezet nem tétetett ezen Oportói veszedelmekről.

Santarem városában Jan. 4-dikén nagyon különös és veszedelmes forgó víz-oszlop mutatta magát. Előbb nagy dörögés hallatott; arra nagy záporos következett; éppen délutáni ötödfél óra tájban még az onló eső meg nem szünvén, hirtelen egy víz-oszlopot formált a' szélvész a' levegőben, a' melly nyugotról keletre, forgó-szél sebességével forogván, a' hol elment szörnyű rontásokat tett. Legerősebb épületek' fedeleit leemelte 's elragadta, mint tett a' többek közt a' Dominikánusok' klastroma' fedelével is. Egy pyramidális kőoszlopnak nagy részét ledöntötte. A' dos Trinos templomáról egy nagy massiv-kő keresztet levetett. Az útjában talált előfákat gyökerestől kiszaggatta; 500 lépésnyi hosszúnak teszik, hozzávetve, ezen víz-oszlopot.

A' Leopoldina Princzaszszony nevű postahajó Jan. 18-dikán Rio-Janeiro felé vette evezését Országlószéki, vagy tiszti tudósításokkal.

* * *

A' Londoni Ujságok egy levelét közlik ő Leghűségesebb Felsőgőnek, mellyet a' mult esztendőben Oktobar' 27-dikén

Rio-Janeiroból intézett a Portugalliai és Algarbiai Kormányozókhoz, 's a melyben nyilván kifejeztetik az, hogy micsoda indulattal fogadta ő Királyi Felsége Rio-Janeiroban az ezen Kormányozók által még akkor tétetett intézeteket, mikor a tavaly Augustus vége felé Oportóban kiűtött támadás még a fő városba, Lisbonába, be nem kapott volt. A levél így következik: —

„Barátim! Én, a Király, néktek, mint kiket szeretlek és becsüllek, köszönetemet jelentem. A ti September 2-dikén és 10-dikén költ tisztí tudósításaitok, valamint szintén a ti azt illető határozásoknak mássa, hogy az Ország Corteseit össze hivassátok, hozzám megérkeztek. Én ezen határozást kéntelen vagyok úgy tekinteni, mint rendetlent; minthogy az a Királyi méltóságtól elváloszthatatlan elsőégi jus, csak töllem mehet-ki. Az az indító ok, mellyet menttségül felhoztok, hogy a népnek megegyező kívánsága e volt volna, egyáltaljában nem elégséges a ti határozásoknak megmentésére, minthogy az Ország tisztviselő karjai azt nem a törvényes úton közlötték vélettek, a végre, hogy nékem tudomra adjátok; 's ezt a kívánságot különben is csak néhány lázszató személyek nyilatkoztatták-ki, kik, az Országlási hatalmat bűnös úton-módokon a magok kezére iparkodván hajtani, fegyveres sergeim között néhányakat, kik az Administrációba becsúszott különbkülömb visszaéléseket, gondatlanságból a Monárkhia Constitútziója hibájinak lenni tartottak, elcsábítottak. —

„Az attól való félésnek, hogy a Monarkhia felfordíthatna, éppen így nem valammi fundamentuma; melynek megmutatására csak azt szükség eszünkbe juttatni, hogy melly sokszor kiragdatott már

ezen Monarkhia a Bitangolóknak és idegeneknek kezeikből, 's mindannyiszor visszaadatott a nemes Portugallusok hűsége által azon törvényes Dynastiának, melly annak fundamentumát megtette 's azt mind eddig megtartotta. Mindazonáltal, minthogy én a Portugalliai Monarkhiának boldogságát 's hűségessé alattvalóimnak szerencsésjét az ő széles kiterjedésű birtokaikban előmozdítani kívánom, 's azt is megfontolván, hogy idővel a legjobb Administratziónak systemája is jobbitásokat híván, 's olly reményességben lévén, hogy a Cortesek nékem fontos dolgokat fognak jóvallani; és hogy végre ezen jóvallások ne a feljebb említett, törvényekkel ellenkező úton jöjjenek hozzám — mind ezekre nézve meghatalmazom öbet, hogy a régi Corteseknek a Királyok, az én Öseim, által megerősített határozásaikkal megegyezőleg, azon jobbitásokat, változtatásokat, vagy akár mi egyéb rendelkezéseket, mellyek a Portugalliai Monarkhiának fényességére 's boldogságára szükségességeknek tartattathatnak, elömbé terjeszszék; ti pedig mind ezek t a jóvallásokat minden halasztás nélkül hozzám küldjétek, hogy én a Monarkhia rendtartásaival, szokásaival, és sarkalatos rendszabásaival megegyezőleg a Cortesek jóvallásainak, Királyi helybehagyásom által erőt adhaszak. Egyszersmind affélel is bizonyossá tehetitek az én Portugalliai és Algarbiai alattvalóimat, hogy, minekutánna ezen munkám az én atyai célzásaimnak 's Királyi menőségomnak megfelelő módon elvégződtek, ok, a magok Europai Uralkodójokká, vagy tulajdon Királyi személyemet, vagy fiaim avvagy egyéb Descendenseim között valamellyiket meg fogják kapni, valamint szinten, hogy familiáru tagjai között valamellyik, az összehoztatott Monarkhia kölcsönös meg-

erössítetté-ére, egygyességének fenntartására 's hasznára, a' melly Monarkhia ekhéppen ezentúl egészen egyforma 's közös oltalmaztatással fog élni, Brasiliában lakják. Minthogy továbbá, kegyességemnek 's szívbéli jószágomnak bizonyosságát akarom mutatni, ezennel reátok bizom, hogy nevemben minden alattvalóimnak, kik a' magok legszentebb kötelességeikre meg nem emlékezővén, az Oportóban kiütött 's onnét egyéb helyekre is kiterjesztetett támadásra alkalmatosságot szolgáltatottak vagy abban részesültek, tellyes a m n e s t i á t adjatok, de olly feltétel alatt, hogy ezen a m n e s t i á t csak azokra terjedjen-ki, kik a' támadásban lévő polgári vagy katonai sergektől elválván, az általam betétetett tisztí karok eránt engedelmességgel viseltetnek. Parancsolom néktek, hogy ezen Királyi levelemet, hogy minden láthassa, nyomtattassátok 's hirdettessétek-ki, 's egyszersmind minden tisztí karokhoz, Magistratusokhoz, és törvényes székekhez küldjétek-el. — Költ a palotában, Rio-de-Janeiroban, Oktober 27-dikén 1820-ban."

A' Londoni Ministeri Kurir-illy tudósítást közöl Febr. 2-dikán, mint magános levelezőjétől, Lisbonából Jan. 10-dik napjáról: — „A' Cortesek, kiknek e' hónap' 6-dikára össze kellett volna gyülekezni, még ma sincsenek, 's talám még ezen napokban nem is lesznek egygyütt. Több féle okát mondják a' haladásnak; hanem az ahozértöbbek úgy itélésük, hogy sokan találatnak a' tartományok' küldöttjeik közt olyanok, a' kik nagyon hajlandók arra, hogy a' Király és a' Troppauban egygyütt volt Monarkhák' vélekedését megérthessék, elébb hogy sem a' Lisbonában 's egész Extremadura' tartományában választott 24 Deputatusokkal, tanácskozni össze üljenek. Igaz, hogy a' szelveszes

is sokakat megakadályoztatott az Ország' déli tartományaiában, kik a' Taguson-túl lévő vidékeken nem gondolták magokat olly nagyon köteleztetve lenni, hogy becses életjüket a' kiszabott időre való megjelenhetésért a' hanykodó habok által veszedelmeztessek. —

„A' mi egyéberánt a' mi mostani úgynevezett Uralkodójinkat illeti, ezeknek gyaníthatóképpen bizonyos okaik lehetnek, mellyek őket arra indítják, hogy olly nagyon iparkodjanak a' Cortesek' számának annyira leendő potoltatásán, hogy tanácskozássokat kinyithassák; ezért cselekedtek gyaníthatóképpen, hogy azon gőz-hajót, a' melly Liverpoolból spekulázióra ide érkezett vala, kibérlelték, hogy Lisbona és Aldea-Gallega között általjárkáljon 's az Alentejói 's Algarbiai Deputatusokat által hordja. Néhányok ezen érdeemes Urak közzül, kik még eddig olly nemü hajót nem láttak volt, nagyon elhámultak meglátásán. —

„Egy idő-olta nagy elevenség uralkodik a' Portugalliai Indzsínóri karnak minden ágainál. A' víz' partjain lévő sánczok mind újittatnak, 's még néhány újak is építtetnek nevezetesen a' Belem-tornyán alól; több olly battériákra gollyobisztüzesítő rostélyok is tétetnek — 's mind ezek a' rettentő készülétek az Anglus tyranusok ellen intéztetnek, azon esetre, ha talám megmérészlének próbálni az ellentüntámodást. —

„Ha megtörténne, hogy a' mi Koronörökösünk a' Tagus vize' torkába bevezzen, sem azt meg nem engedjük, hogy kiszálljon, sem azt hogy többé elvezzen, v. lameddig egy olly esküvést vagy nyilatkoztatást alá nem ír, mint a' milyent Neimescink a' mult Septemberben letemi kéntelenítették. De azt mondják, hogy a' mi Koronörökösünk olly charac-

terrel bír, hogy tellyességgel meg nem engedi, hogy tréfálkodjanak velle, és hogy, csak bizonyos pártfogókat gyűjthessen össze maga mellé, azután rövid processussal véget fog azon Ujászulok munkájának vetni, kik azt a just magoknak vették, hogy Generalisokat 's Oberstereket nevezhessenek-ki. Ezen Regenerátorok azok az emberek, a' kik oly nagyon kikelltek volt azért a Beresfordnak adatott hatalomért, hogy a Királytól vett engedelem nélkül, a Kapitányokon kezdve lefelé, tiszteket nevezhessen-ki. De nem várhatunk mi ma semmi consequenséget oly emberektől, a' kik ma fenn hangon öröendeznek a nyert szabadságnak, 's hónap egy lovas csoportnak azt parancsolják, hogy egy embert erőszakosan hurcoljon-ki a maga házából, 's a' kik ugyan ezen embert legkissebb igasságos szín, 's a' megperlésnek mindenárányéka nélkül, a' Lisbonából való számkivettetésre ítélik. Pedig éppen ezen emberek azok, a' kik egy kiadott Manifestumjokban a Király 's Europa népei igasságszeretetekre apelálnak! Reméllem, hogy a' közelébből küldendő levelemben már a' Cortesek tanácskozásairól is írhatok valamit az Urnak."

Két nappal későbbre következő tudósítást közöl a Kurir, ugyan ezen magános levelezőjétől Lisbonából Januarius 21-dikéről: — „A' Cortesek még ma sincsenek összehgyülve. Azt a' nehézséget, hogy üléseiket mind ez ideig ki nem nyithatták, az által okozták magok, hogy a' Spanyol Constitúziót előre bevették, minthogy ennek tartása szerint a' tagok két-harmad részének jelen kell lenni, hogy ülést tarthassanak, 's határozásoknak ereje legyen. Ez által tehát a' Revolúziós rész maga kötötte meg a' maga kezét; mert különben, csak az Extre-

madurai az az a' Lisbonai és a' hörnyéke Deputatusok összeseregelve, kik a Cortesek gyűlésének valami egy-egy részét teszik, 's mint látszik a' legdühösebbek közé tartoznak, már minden további várokozás nélkül hozzá foghatnának üléseiknek tartásához.... Nyilvánosságos dolog, hogy a' többi tartományokban változtatott Követekre nézve megcsalattott a' Spanyol, vagy az úgynevezett Jakobinus rész a maga remétségében — melyre nézve már most azon iparkodik, hogy számbéli fogyatkozását, erőszakoskodás vagy kemény összehcsatolódás által pótolja-ki. A' tartományok kormányozóji bizonyos mértékben a' Klúboktól függenek. Más felől az is tagadhatatlan dolog, hogy a' mérsékelt vagy úgynevezett hűséges rész, ámbár sokkal számosabb a' Klubbokkal tartó résznél, a' maga Vls-inertiaejével megelégedvén, a' helyett, hogy a' politikai szélveszekkel, oly erővel szembe szállani iparkodnék, mint az időnek környülállásai kívánnyák, inkább otthon nyugszik, 's a' csata mezejét a' maga sokkal vakmerőbb-bátor, sokkal rosszabb, 's általjában semmi lelkiismerettel nem bíró ellenségének engedi oda. —

„Azon nyilatkozatások minéműségének, mellyeknek Rio-de-Janeiróból lejendő megérkezéséseket minden órán várhatjuk, nagy befolyással fog a' Corteseknek ezutánni egész magaviseletjékhez lenni. Addig, míg ezen nyilatkozatások meg nem érkeznek, mind két rész gyanithatóképpen meg fogja magát tartóztatni attól, hogy nagy kérdéseket illető vitásokba belé ereszkedjek. —“

A' Párisi Ujságokban találtató Lisbonai későbbi tudósítások szerint a' Cortesek gyűlésének ülési, Jan. 26-dikán,

minekutána a tagoknak két-harmad része megérkezett volna, kinyitódta.

Spanyol Ország.

A Capucinusok szerzetes Generalisá-ra Don Francisco-de-Solchagára, kiről már régebben írtuk, hogy a Madridi alsó ítélőszék által ezen írásáért: „Tisztelettel tellyes előadás a Cortesekhez, ezeknek azon határozások ellen, mely a Papi Szerzeteknek eltöröltetését illeti” — bűnösnek lenni találtatott, a Madridi fő ítélő bíró Diaz-de-Isla által, az onnét Febr. 3-dikán indult tudósítások szerént, arra a büntetésre ítéltetett, hogy Spanyol Országból száműzetettessék s deportáltassék (meghatározott helyre vitettessék); s ennek felette, hogy titulusát és minden méltóságait elveszesse. (Első rangú Grandes volt) — hanem, minekelőtte ezen ítélet, mint-törvény, betöltette, még előbb meghívántatik, hogy a Királyi fő ítélőszék által is megerősítettessék.

Jan. 28-dikán és 29-dikén ismét több embereket elfogtak Madridban, kik között legelőkelőbb a Király egyik Alamisnariusa, kiről azt beszélik, hogy lázasztó Proklamációkra találtak nálla. Azt a helyet is megtalálták hol az eddig kiadatott Proklamációkat eleitől fogva nyomtatták.

Nagy Britannia.

A M. Kurir két utóbbi leveleiben találtatott fontos és hosszvas tárgyak miatt több rendbéli idegen s nevezetesen Angliai Ujságczikkelyeket ki kellett hagynunk: már most illő leszen ezeket is összeszerelőzni és ide iktatni: —

Legelső a mit meg kell említenünk, az, hogy a Parlamentum alsó házában,

a Ministerek kívánságára végképpen meghatározatott, hogy a Királynének háztartására; ennekutána esztendőnként 50,000 font Sterlingek (kerek számmal szollván 500,000 forintok) adattassanak. Az erről való jóvállást Jan. 31-dikén tette Lord Castlereagh: hanem mikor már szinte felállott volna, hogy jóvállását megtegye, Brougham állott-fel, jelentvén, hogy a Királynétől egy irást akar felolvasni. Ezen írásban olly jelentést küldött a Királyné a Parlamentum elejébe, hogy semmi egygyezést el nem akar addig fogadni az Országlószeéktől, míg neve a közönséges imádságokban, oda be nem téteik, a hova, mint a Királyi familia tagja, beillik. A Királynének ezen jelentését az ellenkező rész nagy helyb-hagyással, a Ministeri rész pedig nagy ellenmondással fogadták. A felette való vetekedés sokáig folyt. Végezetre a Királyné jelentésének semmi következése nem lévén, a Ministerek jóvállása, hogy a Királynének esztendőnként, a Státus megfundáltatott jövedelméből 50,000 font Sterlingek fiztetessenek, meghatározatott. — Találtattak, kik kissébb summát akartak határozatni, de ezeknek jóvállása nélkül vissza vettetett, hogy voksolásra bocsátatott volna. Így járt név szerént Holme Summer nevű tag Jan. 31-dikén, s Febr. 1-ső napján is, midőn jóvállását másod ízben vitatta.

Ujabb Tudósítások.

Madrid. — A Journal-des-debatesben Febr. 27-dikén illy summázat találtatik egy Madridi magános levelőzéjének tudósításából Febr. 1-ső napjáról: —

„Mi itt újabb nyughatatlankodásban vagyunk. Jan. 30-dikán megtalálta a Po-

Hizia ezen című Proklamácziónak az íróját: Egy igaz Spanyolnak felkiáltása! A' neve Don Vinuesa Mátyás; a' Király' Tiszteletből való Káplánnya és Tarazonai fő Dekány; de közönségesen csak Tamasoni Pap nevezet alatt ismeretes. A' nyomtató inas árulta-el. Két rokonai is elfogattak, kik közül egyik Könyvnyomtató, a' másik Studens. Don Vinuesánál, midőn szállását megvizsgálták, a' Proklamáczió' originálját a' Ciciomába takarva találták meg annak több nyomtatványával együtt, mellyek különb-külömb személyekhez voltak intézve. Midőn ezen Papi-Személynek elfogattatása Jan. 31-dikén a' Fontana d' Oro' kávéházban megtudatott, az Orátorok az asztalokra felállván, így kiáltottak a' vendégekhez: „Ismét elfogják a' bűnöst szalasztani; lábra tehát atyafiak! kívánnuk meg egyenlő akarattal a' Municipalitástól, hogy tétessen igasságot.“ — Ezen szókra a' nép minden felől ösztetolakodva vad rendelenséggel a' Municipalitáshoz futott. Ezen Magistratus se' volt késedelmező a' nép' kívánságának tellyesítésében, hanem azonnal megkettőztette a' Vinuesa' örzőjit, 's leghesebb kifejezésekből álló írást készítet a' Királyhoz, melyben egyebek közt ezek is előfordulnak: —

„Meddig kell még a' jó polgároknak „ezen nyughatatlankodásban élni? Mi „a' fogolynak strázsáit megkettőztettük: „de e' még csak palliativum, és nem „egész orvosság. A' nép mit gondoljon „a' nemzet az Országlószer' munkásságá-

„ról, ha illy gyalázatos tettek büntetetlenül maradnak? A' Municipalitás tehát „kéri Felségedet, hogy a' törvényeknek „hamari és foganatos végrehajtatást adatasson.“

„A' Ministerium ehézképpest megparancsolta, hogy Don Vinuesa ellen haladék nélkül per indíttassék. A' Ministeri Ujságlevelek is megegygyeznek abban, hogy ezen Proklamáczió: „Egy igaz Spanyolnak felkiáltása!“ nagyon megillette a' közönséges vélekedést. Az írója ezen Proklamácziónak ezt is mondta ezen felkiáltásban: „Mi nem akarunk Despotis- „must, de Fejtelenséget se', Camarillát „se', de lázzasztó Corteseket sem. Nékünk „szabad és nemzeti országlás kívántatik, „melly a' mi régi intézeteinken, 's szent „Religiókon legyen fundáltatva.“

„Nem régen egy gyermek-csoport, mikor az árvák házából kijött így kiáltozott: Vesszenek-el a' Liberalisok! A' Capucinusok' Generalisát (így rekeszti-be szavait az elől nevezett Journal' Madridi levelezője): „Elszállíttatásra ítélték ezen írásáért: A' Cortesek' elejébe terjesztett előadás. Esz szerént a' Journal-des-debates' pártfogó beszédének, mellyel a' mi Liberalis Radamantjaink ellen a' nyomtatási szabadságot védelmezte, semmi sikere nem leve. Senki se' mérészel sem írni se' beszélni: még is csudálkozik Országlószerünk azon, hogy Contra-revolútczióra való meghívások jelennek-meg. —“

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Soprony Februárius' 17-dikén 1821:

— Soprony Szabad Királyi Városában Febr. 12-dikén az Egyházi, Katonai, és Polgári mind a' két részen lévő Rendekkel ezen Királyi Gymnáziumban tanuló Ifjuság ö Felsége Apostoli Királyunk I-ső Ferenz születése napját pompás ájtossággal innepelte: minkeelőtte a' szokott Iskolai Templomban nagy énekes mise tartatott volna; a' tanuló Ifjuság viszont a' Gymnaziumba, a' hol is a' 6-dik Iskolát tanító T. Horváth Timotheus Déák, 5-dik Iskolát tanító T. Szolár Mátyás magyar nyelven a' többi T. Direktor, és Pfoffessor Urak, még nagy számú halgatók jelenlétekben, legfontosabban megmutatták, melly igazságos, melly törvényes, és felséges kötelessége legyen minden Hazafinak, főképpen a' tanuló Ifjuságnak Felséges Apostoli Királyunkhoz e' mai napon az Isteni törvényekben helyhezterett tiszteletet, és engedelmisséget újra, és újra megújítani, végre N. T. Szárnyai Zeorárd Direktor Ur hathatós beszédjével az öszve gyűlt egész Ifjuságnak a' Religióban való buzgóságot a' Polgári, a' jövendőbeli boldogságnak talpkövet, a' mellynek Felséges Urunk legfőbb előmozdítója, ajánlotta, a' ki is azonnal háládó szívének kiöntésére szám nélkül: Eljen I. Ferencz Felséges Apostoli Királyunk! felkiáltotta.

Rosnyón Febr. 15-dikén 1821. — A' minő képzeletek csak lehetnek egy Felső tiszteletére, a' körülállásokhoz képest, mind azokat egybe foglalva iparkodott a' tiszta szív Felséges Királyunknak dicső születése napja' dicsőítésére fárado-

hatatlanul kieszközölni, és hogy ez által is megmutassa a' magyar nemzet, melly tiszta érzékenységgel viseltetik Királyához, melynél fogva jó reménységet feléledni tapasztal, az világossan kitündöklök, a' 12-dik és 13-dik Februáriusban tartatott Innepet jelentő körülállásokban e' következőleg:

Első nap, az az Febr. 12-dikén reggeli nyolcz órakor szokott Isteni tisztelet alkalmatosságával T. T. Agonás Sámuel Evangelicus Prédikátor Ur, egy szivreható beszéddel tette-meg Fels. Urunk születése napját illető tiszteletet, mellyet öröm kiáltásokkal végzett minden halgató. Ezkilencz óráig tartott.

Azután az ottan kvártélyozó katonaság, egész Kir. tiszteletet illető készülékben a' Catholicum Templomhoz vezéreltetvén, puska és mozsár ropogások között tette a' szent misét Mélt. született Gróf Galanthal Eszterházy László ö N.g.a' Rosnyói Püspök, minden más czeremoniákkal egygyütt tizenegyed-fél óráig; mellynek szemlélésére minden jelenlévők elragadtatva, öröm könnyek csepjeivel jelentették Fels. Királyunk eránt való buzgóságokat.

Ezek után következett délután 5 órakor egy érzékeny Játék négy felvonásokban; mellynek czimje: A' Barátság műve. — Ugyan annyi Intermediumokkal együtt, melly a' Püspöki palotába felállított, és Illuminatiókkal felékesített Theatromban, a' Mélt. Gróf Eszterházi Püspök ö N.g.a' nevendék nemes árva ifjusága által eljádoztatott.

Első napon a' Ts. Ns. Vármegye elei, a' Fő Tiszt. Káptalan, és a' Városnak különböző tagjai jelenlétekben különös megelégedéssel, jádoztatott; másodok napon nem különben a' nevendék Papság, és

mind a két Vallásbéli Deák Ifjuság szemlélések előtt, megbövitette.

Első nap egy a Fels. Király tiszteletére magyar érzékenységgel irattatott énekekkel kezdődött; mellyet nyomba követett a M. gos Rosnyai Püspök ő N.sága igazán Lelki eledelű szivreható fontos beszédje, mellyet ismét mozsarak durrogása, és a sok szives éllyen kiáltások fejeztek be; azután kezdődött a fent említett érzékeny Játék.

A fentebb irt Illuminatiok minden más mesterséges kivágásokon kívül, Fels. Urunk alatt boldogságban élő több Országok Czimerei mesterséges kimettzésével voltak felékesítve — egy nevezetesen, melly két üveg közzé volt helyheztetve, valójában minden hízkeledés nélkül különös figyelmet érdemelt.

Mind ezek a mint fellyebb is említették, a legnagyobb rendel vitettetek véghez nagyon Tiszt. Kálmán János érdemlett Vice-Esperest és mostani Püspöki hivatalnak Secretariussa figyelmes kormányozása alatt, és egy nemes Ifju Kis Solyomosi Kontz Zsigmond, ezen eljádzdotatott Játék eszközlője által.

Annyira felgerjesztette pedig ezen említett tisztelettétel, ez ide való lakosok érzékenységeit, hogy sok társaságokban hallani: most világosodunk-még tisztában a Király eránt való tiszteletben, és most erősödünk-még jobban, hogyan kell egy jó királyt, egy kegyes Fejedelmet, és egy ápolgató atyát tisztelni, ezen egyik Illuminatióra metzett ohajtással:

„Det Tibi Deus! Imperator Auguste! vitam prolixam, Imperium securum, Domum tutam, Senatam Fidelem, Exercitus fortes, Populum probum, et quaecunque Hominis, et Caesaris sunt „Vota!“

J e l e n t é s

a Bécsi, Protestáns Theologiai Tanító Intézetre nézve.

A Bécsi Protestáns Theologiai Tanító Intézetnél, a második esztendőben elő forduló tárgyak, Professori cathédrajit kell bétölteni. Ezen tárgyak 1) az Evángelico-Lutheránusoknak, németül előadandó Dogmatika 2) az Evángelico-Reformátusoknak, deákul előadandó Dogmátika. Egyiknek azonkívül, a Dogmátika két Tanítói közzül, kell a Theologiai tudományokra tartozó Bé Vezetést, a másíknak a Theologia literaria historiáját, mind a két tudományt pedig németül, és közösen a két Felekezet tanulóinak, előadni. Az említett Tanítói intézet mellé rendelt 6 Professorok fizetéseí úgy vagynak meghatározva, hogy a két legifjabb Professor, 1500, a két idősebbik 1800, és a két legidősebb 2000 forintot ezüstben, fognak kapni. Azok, kik az említett Tanítói székeket elnyerni kívánják szükséges bizonyosságokkal támogatott kéréseiket, legkésőbb a folyó 1821 Májussa 15-dikéig az idevaló Cs. Kir. Tanulásra ügyelő Udvari Biztosságnál, adják bé.

Bécs, Februárius 15-dikén 1821.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.

(Unter Passauer - Hof, Nro. 366.)